

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 181/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. júna 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. M. a I. M., obaja bytom Spolková republika Nemecko, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Dunajská Streda v konaní sp. zn. 4 C 204/96 v období po vydaní nálezů ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 197/02 zo 16. apríla 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. a I. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. apríla 2006 doručená sťažnosť J. M. (ďalej aj „sťažovateľ“) a I. M. (ďalej aj „sťažovateľka“), obaja bytom Spolková republika Nemecko (ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 4 C 204/96 v období po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 197/02 zo 16. apríla 2003.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uvádzajú, že na základe ich predchádzajúcej sťažnosti ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 197/02 zo 16. apríla 2003 rozhodol, že v konaní okresného súdu sp. zn. 4 C 204/96 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zároveň priznal sťažovateľovi a sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie každému v sume 40 000 Sk.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti ďalej uvádzajú, že okresný súd napriek príkazu ústavného súdu naďalej v predmetnej veci nekoná, a tým naďalej porušuje ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, lebo *„Okresný súd od posledného pojednávania dňa 02. 07. 2003 vytýčil pojednávanie až na 07. 11. 2005, čiže v časovom rozmedzí 28-mich mesiacov a zaoberal sa záležitosťami bezpredmetnými pre rozhodnutie v merite veci ...“*

Sťažovatelia podali predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní, na ktorú reagovala vyjadrením Spr. 1532/2005 z 8. decembra 2005 tak, že v období od 8. augusta 2002 nedošlo v konaní k zbytočným prietahom, a preto sťažnosť považuje za neopodstatnenú, pričom zdlhavosť konania pripisuje predovšetkým správaniu sa účastníkov konania a zložitosti veci.

Sťažovatelia zastávajú názor, že *„Toto jej hodnotenie je neobjektívne a účelové. Od 8. 8. 2002 uvádza 37 úkonov súdu, ale za celé toto obdobie súd nevykonal úkon, ktorý mohol vykonať kedykoľvek a ktorý je z procesného hľadiska povinný vykonať, čiže konania podľa § 104 ods. 1 OSP z a s t a v i ť !“*

Okresný súd od podania uvedeného návrhu Okresnou prokuratúrou sa riadi všetkým možným a nemožným, len nie ustanoveniami OSP. Z pojednávanií zo dňa 07. 11. 2005

a 09. 01. 2006 sme nadobudli dojem, že aj (teraz vo veci) konajúca sudkyňa má snahu už vec ukončiť. Pojednávane bolo odročené na deň 13. 02. 2006, ale sa nekonalo. Nie je vytýčený ani budúci termín pojednávania a týmto novovzniknuté prietahy od posledného pojednávania pretrvávajú už štvrtý mesiac“.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovatelia v návrhu výroku rozhodnutia (petite) svojej sťažnosti žiadajú, aby ústavný súd vyslovil, že základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní okresného súdu sp. zn. 4 C 204/96 v období po vydaní nálezu ústavného súdu II. ÚS 197/02 zo 16. apríla 2003 bolo porušené. Sťažovatelia žiadajú zároveň o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pre každého v sume 400 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Sťažovatelia ďalej uvádzajú, že nie sú v konaní zastúpení právnym zástupcom z dôvodu, že tri oslovené advokátske kancelárie neboli ochotné prevziať ich právne zastúpenie z dôvodu možného „*neobjektívneho prístupu a zamietavých rozhodnutí*“ zo strany okresného súdu, preto žiadajú ústavný súd aj o ustanovenie právneho zástupcu.

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným

zákonem, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by vzhľadom na osobitné okolnosti mohla byť verejnosť konania na ujmu záujmom spravodlivosti.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, III. ÚS 34/06).

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa ustanovenia § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či sťažnosť má náležitosti podľa ustanovení § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. (I. ÚS 66/98, I. ÚS 140/03, III. ÚS 118/04).

Ústavný súd výzvou z 11. mája 2006 požiadal okresný súd o zaslanie spisu sp. zn. 4 C 204/96. Požadovaný spis bol ústavnému súdu doručený 29. mája 2006.

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy skúma vždy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti posudzovanej veci najmä podľa týchto kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu v uvedenej veci.

Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Ústavný súd neposudzuje predmetné konanie po právnej stránke ako zložitú. Skutkovú stránku predmetného konania je možné hodnotiť ako zložitú s prihliadnutím na protichodné stanoviská účastníkov konania.

Pri posudzovaní správania sťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd z predloženého spisu zistil, že sťažovateľ podal námietky zaujatosti proti dvom zákonným sudkyňiam prejednávajúcim danú vec, ako aj návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti inému súdu, pričom si musel byť vedomý skutočnosti, že uvedené procesné úkony, na ktoré má ako účastník konania nárok, prispievajú k predĺženiu konania, ktoré nemôže byť pripísané na ťarchu súdu, pretože súd je povinný o nich konať.

Pri posudzovaní postupu okresného súdu v predmetnej veci ústavný súd z prehľadu spisu sp. zn. 4 C 204/96 zistil, že pojednávanie 26. mája 2003 bolo uznesením odročené z dôvodu ospravedlnenej neúčasti účastníkov konania (aj sťažovateľa) na 2. júl 2003. Na pojednávaní 2. júla 2003 okresný súd vykonal ďalšie dokazovanie vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom predloženia spisu odvolaciemu súdu a následnému rozhodnutiu o podaniach účastníkov konania prednesených na predmetnom pojednávaní.

Okresný súd rozhodoval v ďalšom období o námietkach sťažovateľa proti zaujatosti zákonnej sudkyne a ďalšej zákonnej sudkyne, ktorej bola vec následne pridelená, ako aj

o návrhu na vydanie predbežného opatrenia podaného sťažovateľmi s viacnásobným predkladaním spisu odvolaciemu súdu za účelom rozhodovania o opravných prostriedkoch, ktoré podali účastníci konania.

Sťažovatelia doručili 10. mája 2005 okresnému súdu návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti adresovaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, o ktorom tento rozhodol uznesením sp. zn. 4 Ndc 91/2005 z 22. júna 2005 tak, že návrhu nevyhovel. Na pojednávaní 7. novembra 2005 účastníci konania predniesli ďalšie návrhy, o ktorých okresný súd rozhodol viacerými uzneseniami a pojednávanie bolo uznesením odročené na 9. január 2006. Na pojednávaní 9. januára 2006 okresný súd vykonal ďalšie dokazovanie vo veci a pojednávanie bolo uznesením odročené na 13. február 2006.

Okresný súd rozhodoval následne o viacerých návrhoch účastníkov konania, ktoré mu boli doručené v priebehu mesiacov február a marec 2006, pričom boli vypravené prípisy v súvislosti s doručenými návrhmi.

Ústavný súd na základe uvedenej chronológie úkonov vo veci sp. zn. 4 C 204/96 dospel k záveru, že v období po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 197/02 zo 16. apríla 2003 vo veci nemohlo v danej veci dôjsť ku zbytočným priet'ahom v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Okresný súd postupoval v danom konaní v súlade s platnými právnymi predpismi a smeroval k naplneniu právnej istoty účastníkov konania, t. j. rozhodnutiu vo veci samej, pričom tak postupoval aj s prihliadnutím na legitímne úkony účastníkov konania, ktoré nemohol svojím postupom v konaní ovplyvniť (podanie námietky zaujatosti, prikázanie veci inému súdu, podanie opravných prostriedkov proti rozhodnutiam).

V zmysle ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jedným z dôvodov odmietnutia sťažnosti je zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta – napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 93/97, I. ÚS 87/97, I. ÚS 20/97, I. ÚS 24/98, III. ÚS 248/05. Vzhľadom na

skutočnosť, že ústavný súd odmietol sťažnosť pri jej predbežnom prerokovaní, nezaoberal sa žiadosťou sťažovateľov o pridelenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj ďalšími žiadosťami, ktoré sú viazané na rozhodnutie vo veci samej (napr. priznanie primeraného finančného zadosťučinenia).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júna 2006